

PICS DE CREUSSANS I DE CABANYÓ

Principat d'Andorra

Des de la Coma del Forat. Retorn pel port de Tristaina.

Distància	6,8 km
Desnivell acumulat	551 m
Nivell de dificultat	Moderat
Data	22 d'agost de 2020
Cartografia	Editorial Alpina: Andorra (1:40000)
Punts per a GPS	https://ca.wikiloc.com/rutes-senderisme/pics-de-creussans-i-de-cabanyo-57061271

Accés a un parell de cims que, malgrat la seva modèstia, ubicats estratègicament al nord-oest del Principat i termenejant amb l'Arièja, esdevenen unes magnífiques talaies, amb permís de les persistents boires que sovint embolcallen en cotó fluix les valls occitanes.

Els camins són en general ben fressats i senyalitzats. Les úniques dificultats les trobarem a l'accés al pic de Cabanyó on, a banda d'algunes grimpades fàcils i algun pas de moderada exposició, ens caldrà llegir bé el terreny.

Podem escurçar l'itinerari a costa de renunciar a les vistes sobre un dels circs lacustres més emblemàtics d'Andorra: el de Tristaina.

Accés

La C.G. 3 en el seu darrer tram entre l'Hortell i la Coma del Forat, és tallada entre primers de juliol i mitjans de setembre, de 8:30 a 17:30. Solament s'hi permet el pas de ciclistes. Si volem accedir al punt d'inici de l'itinerari no ens queda altre remei que estacionar el vehicle a l'Hortell i pujar a peu o utilitzar el telecabina.

Coma del Forat (2250m)

De darrera el restaurant parteix a mà dreta el camí als estanys de Tristaina i a mà esquerra una pista de servei. Hi ha rètols indicadors. Anem per la pista en direcció a l'estany i port de Creussans i els cims de Cabanyó i de Peiraguils. La deixem aviat a mà dreta per un sender que s'enfila en fort pendent tot fent drecera i la retrobem a l'alçada de l'estany.

Estany de Creussans (2436m)

Continuem guanyant alçada des del marge ponentí de l'estany, amb bones llaçades i camí ben fressat fins a sortir a terreny més planer on ja podem albirar el carener, el port i el cim de Cabanyó. En aquest punt, per pujar al port, el camí senyalitzat descriu una llarga marrada en forma de U i sentit de les busques del rellotge. (1)

(1) Arribats a aquest punt que hem marcat amb un waypoint com a A, és preferible deixar el camí al port per l'esquerra i continuar uns tres-cents metres vers el SW, sense camí definit però per terreny fàcil i obert, en direcció al punt B, on hi localitzem camí ben fressat. Pot servir-nos com a referència de pas un collet darrera el que s'alça el cim de Cabanyó a l'esquerra d'un turó rocallós. Seguint aproximadament el camí dibuixat al mapa. D'aquesta forma accedirem primer al pic de Cabanyó per resseguir després el carener, estalviant-nos una bona estona.

Port de Creussans (2621m)

Tot el carener és termenal entre el Principat i l'Arièja. Hi ha una placa en memòria de la visita de Jacint Verdaguer a aquestes contrades l'any 1883. Hi passa el camí que recorre tot el carener i en parteix el de la vall de Solcem. Hi albirem l'estany de Creussans, homònim de l'andorrà, però al vessant oposat.

Anem a l'esquerra per accedir al veí cim homònim per camí fàcil i fressat.

Pic de Creussans (2682m)

Coronat per una senzilla fita. Ressenyat a la topografia oficial francesa i andorrana (sorprenentment) per l'afrancesat «Caraussans». Davallem del cim en direcció a l'evident veí pic de Cabanyó. A mesura que ens hi apropem ens imposa respecte. Salvada una primera graonada, el camí més evident marxa a mà dreta, vers el vessant ponentí. Si el seguim veurem que va a parar sobre un tarter, en baixada (2). Ens cal anar a l'esquerra on recuperem aviat camí fressat. Hi ha senyals de pintura grocs fins ben amunt i algunes fites. Anem progressant atents als rastres de pas i les fites, tot i ajudant-nos de les mans de tan en quan. Ben propers al cim tenim dues opcions: encarar-lo frontalment o revoltar-lo flanquejant pel vessant andorrà. Aquesta darrera opció és més fàcil però lleugerament exposada.

(2) Ignorem on mena. No surt referenciat als mapes. Però intuïm que s'adreça a la pista que puja de la vall de Solcem fins a mig camí del Port de Rat. A la segona meitat del segle passat hi havia el projecte d'unir la vall d'Ordino amb Vic-de Sòç, mitjançant un túnel per sota el port de Rat, entre el Cap de la Costa Gran i el pic de Cataperdís. Els andorrans van començar a perforar pel seu cantó però, sortosament, els francesos van abandonar el projecte.

Pic de Cabanyó (2732m)

Coronat per una fita i un petit tub metàl·lic. Ressenyat a la topografia oficial andorrana i francesa pels afrancesats «Cabayrou» o «Cabagnau». Bona talaia. Vers el SE, destaca sobre la Coma del Forat, el pic d'Arcalís. En el sentit de les busques anem identificant per la seva prominència els de Cataperdís, de l'Angonella, del Pla de l'Estany i el de Comapedrosa, que treu el cap darrera la vertical cara nord del Medacorba. El segueixen l'isolat pic dels Lavans, les puntes de d'Ascorbes i del Palomer, el de Gerri i el Norís i Monteixo, mig tapats pel més prominent: la Pica Roja, flanquejada a banda i banda pels ports de Boet i Vell (o de Romaset) i sobre l'estany de la Socarana. Tot seguit l'allargassada carena dels Romaset. Per entremig del port de la Gardella, s'imposa un secundari que no es resigna a aquest paper: el pic de Baborte. Després comencem a gratar els 3000 amb els de Canalbona, la Pica d'Estats, el Verdagner i el Montcalm. La Punta de Montcalm tanca la sèrie i, a la llunyania encara podem albirar el cim dels Tres Senyors, pràcticament al N. En aquesta direcció hi tenim el pic de Creussans i al seu darrere ressalten els de l'Estanh Forcat i de Costa Rodona. Tot seguit s'imposa el de Tristaina, el port i pic de l'Arbella, el de les Planes i el de Font Blanca. Més llunyans, vers l'E, el cordal de la Serrera a l'Estanyó.

Davallem del cim per on hi hem pujat però després flanquegem el de Creussans pel vessant andorrà seguint un camí ben fressat, per retornar al port de Creussans. Poc més enllà (NE) atenyem l'estació final del telecadira.

Telecadira i penells d'orientació (2640m)

Al carener hi ha uns panells d'orientació que ens van la mar de bé per identificar els cims de l'entorn. Aquí podem, si ens convé, escurçar l'itinerari: hi arriba la mateixa pisa de servei que hem seguit al començament i per la que podem retornar a l'estany de Creussans.

La Punta de Peiraguils (3) queda ben evident i propera (NE). Podem accedir-hi seguint pel carener, però el camí la flanqueja pel vessant ponentí i tampoc ens aportarà millors perspectives de les que hem gaudit fins ara, així que continuem planerament pel camí fins que s'enfila a la dreta a buscar un collet pel que passem al vessant llevantí i des de on baixem al port.

(3) Des del juliol de 2021 es pot visitar el «Mirador Solar de Tristaina» un enorme rellotge solar a la Punta de Peiraguils al que s'hi pot accedir des del telecadira per un sender convenientment preparat. Un atractiu turístic que omplirà de visitants una zona relativament tranquil·la.

Port de Tristaina (2638m)

Deixem el camí carener que ens menaria al peu del pic de Costa Rodona i comencem a davallar (SE) per terreny pedregós, ben atents a les fites dons el camí no té altra senyalització i es desdibuixa en algun punt. Bona estona més avall sortim sobre el camí transversal que baixa del cim del Tristaina i el seguim a mà dreta. Ben fressat i de bon fer, anem perdent cota mentre contemplem l'espectacle del circ lacustre de Tristaina, amb els seus estanys Primer, del Mig i de Més Amunt, allunyats de la habitualment nodrida concurrència de l'indret, amb la que coincidirem al collet previ al baixador que ens retornarà a la Coma del Clot.